

ירושלים, ז' באדר התשס"ט
3 במרץ 2009

חוזר מס' 2/2009

אל: המנהלים הכלליים של משרדי הממשלה ויחידות הסמך
מנהלי בתי החולים הממשלתיים
הסמכ"לים הבכירים למינהל ומשאבי אנוש במשרדי הממשלה ויח' הסמך
המנהלים האדמיניסטרטיביים בבתי החולים הממשלתיים
מנהלי משאבי האנוש במשרדי הממשלה ויח' הסמך
מנהלי משאבי אנוש בבתי החולים הממשלתיים

שלום רב,

הנדון: החלטת ממשלה מספר 4436 מיום 25.01.2009 בעניין "ייצוג הולם לבני האוכלוסייה הערבית, הדרוזית והצ'רקסית בשירות המדינה - אישור המלצות צוות בינמשרדי"

סעיף 15א לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959, אשר התקבל בשנת 2000 ביוזמת הממשלה, קובע כי בקרב העובדים בשירות המדינה ינתן ייצוג הולם לבני האוכלוסייה הערבית, הדרוזית והצ'רקסית.

בהחלטת הממשלה הקודמת בנושא ייצוג הולם לבני האוכלוסייה הערבית, הדרוזית והצ'רקסית בקרב עובדי המדינה (מס' 2579 מיום 11.11.2007), נקבע יעד לפיו, עד סוף שנת 2012, אחוז עובדי המדינה שהם בני אוכלוסייה זו יגיע ל 10% לפחות. עוד הוחלט, בסעיף 8 לאותה החלטת ממשלה, להקים צוות בינמשרדי, בראשות המנהל הכללי של משרד המשפטים, אשר ילווה את עבודת המשרדים ויפעל להסרת החסמים בנושא קליטת עובדים מקרב בני האוכלוסייה הערבית, הדרוזית והצ'רקסית (להלן - "הצוות הבינמשרדי להסרת חסמים").

הצוות הבינמשרדי להסרת חסמים, קיים מספר ישיבות בראשות מנכ"ל משרד המשפטים שבמהלכן דן במגוון החסמים העומדים בפני יישום חובת הייצוג ההולם. החלטת הממשלה מספר 4436 מיום 25/01/2009 מאשרת מספר צעדים מעשיים שגובשו במהלך עבודת הצוות.

על אף הפעולות האקטיביות שנוקטת נציבות שירות המדינה, בשיתוף משרדי הממשלה ויחידות הסמך, במטרה לעמוד ביעד של 10% שנקבע בהחלטת הממשלה מספר 2579, ולמרות העלייה הרצופה באחוז העובדים מקרב האוכלוסייה הערבית, הדרוזית והצ'רקסית בשירות המדינה, הגיע הצוות הבינמשרדי להסרת חסמים למסקנה ברורה: שירות המדינה לא יצליח לעמוד עד לסוף 2012 ביעד שנקבע בהחלטת הממשלה 2579 ללא השקעת משאבים נוספים.

לאור המסקנה כאמור לעיל הגיש הצוות להסרת חסמים המלצות אשר אושרו בהחלטת הממשלה 4436 לעיל כדלקמן:

השתתפות בשכר דירה:

סעיף 1

הצוות הבינמשרדי להסרת חסמים מצא כי חסם מרכזי העומד בפני העלאת מספר העובדים הערבים במשרדי הממשלה הוא מיקומם של המשרדים באזורים מרוחקים ממקום מגוריהם של רב בני האוכלוסייה הערבית, הדרוזית והצ'רקסית. אשר על כן הגיע הצוות למסקנה כי הכרחי הוא להעלות באופן משמעותי את שיעור ההשתתפות בשכר דירה של עובדים מקרב אוכלוסייה זו העוברים ממקום מגוריהם בעקבות קליטה במשרה בשירות המדינה מעד-1,100 ש"ח לעד-2000 ש"ח בחודש.

* נפרסם חוזר מיוחד בעניין זה המפרט נוהל העלאת ההשתתפות בשכר דירה

תוספת תקנים ומכסות שינויי תקן:

סעיפים 2 עד 6

הצוות הבינמשרדי להסרת חסמים הגיע למסקנה שעל מנת להגיע ליעד שנקבע בהחלטת הממשלה האחרונה, לפיו, כאמור, עד סוף שנת 2012, אחוז עובדי המדינה שהם בני האוכלוסייה הערבית הדרוזית והצ'רקסית יעמוד על 10% לפחות, לא די בהמשך המדיניות הקיימת בדבר ייעוד משרות לבני אוכלוסייה זו, אלא שיחד עם צעדים אחרים האמורים להסיר חסמים, אין מנוס מהגדלת מספר המשרות המיועדות. אשר על כן, בסעיף 2 הוחלט לייעד בכל שנה עד 2012, 20 משרות נוספות על בסיס משרה פנויה, כאשר על כל משרה כזו במשרד ממשלתי או יחידת סמך שתתפנה ותאויש על ידי עובד בן האוכלוסייה הערבית, הדרוזית והצ'רקסית, תוקצה משרה חדשה נוספת באותו משרד ממשלתי או יחידת סמך שתיועד גם היא לבני אוכלוסייה זו. הקצאת משרות לפי סעיף זה תתבצע רק למשרדים אשר עומדים בתוכניות העבודה השנתיות, בנושא ייצוג הולם לבני האוכלוסייה הערבית, שנקבעו עבורם ע"י נציבות שירות המדינה. כמו כן, בסעיף 3 מוצע להוסיף עוד 800 משרות המיועדות לבני האוכלוסייה הערבית, הדרוזית והצ'רקסית בשנים 2009 עד 2012. בתוכנית העבודה השנתית, תיקבע עבור כל משרד או יחידת סמך מכסת משרות שנתית, מתוך המשרות המתפנות של המשרד, לטובת ייעוד עבור בני האוכלוסייה הערבית. כמו כן, מדי שנה בין השנים 2009-2012, תקצה נציבות שירות המדינה 37.5 משרות חדשות לסטודנטים בני האוכלוסייה הערבית.

כמו כן, נציבות שירות המדינה מוסמכת להוסיף לכל משרד ממשלתי או יחידת סמך אשר ייעד משרה לבני האוכלוסייה הערבית מהמשרות הקיימות, בתמורה, מכסת שינוי תקן נוספת בהתאמה לרמת המשרה שיועדה.

הוראות מנהליות – מכרזים

סעיפים 7, 8, 10

במהלך עבודת הצוות הבינמשרדי להסרת חסמים, הסתבר כי בקרב האוכלוסייה הערבית, הדרוזית והצ'רקסית אין עדיין מודעות מספקת למשרות הפנויות בשירות המדינה. אשר על כן הוחלט להטיל על נציבות שירות המדינה להכין תוכנית להגברת הנגשת המידע אודות המשרות הפנויות בשירות המדינה לבני האוכלוסייה הערבית, הדרוזית והצ'רקסית.

בנוסף, הצוות הבינמשרדי להסרת חסמים מצא כי בקרב האוכלוסייה הערבית, הדרוזית והצ'רקסית קיים חוסר אמון לגבי סיכויים לזכות במכרזים הרגילים בשירות המדינה שאינם מיועדים אך ורק לבני אוכלוסייה זו, יהיו כישוריהם אשר יהיו. חוסר אמון זה מתבטא בתופעה של הימנעות מהגשת מועמדות למכרזים הרגילים. על מנת לתת מענה ישיר לתופעה זו, הוחלט להקים מאגר של חברי ועדת בוחנים מקרב כל בני הקבוצות הזכאיות לייצוג הולם לפי סעיף 15א לחוק המינויים, על מנת לאפשר את שילובם, לפי הצורך, כחברי ועדות בוחנים במכרזים הרגילים. יש להניח כי חבר ועדת בוחנים הנמנה על אחת הקבוצות הזכאיות לייצוג הולם (קרי – נשים, אנשים עם מוגבלות, האוכלוסייה הערבית, הדרוזית והצ'רקסית והאוכלוסייה האתיופית) יהיה ער יותר לחובה לתת עדיפות בקבלה לעבודה ובקידום לעבודה למועמדים בני אוכלוסיות אלה, מקום בו כישוריהם דומים לכישוריהם של מועמדים אחרים לתפקיד. עוד יצוין, כי בהתאם להוראות סעיפים 11.456, 11.457 ו-12.360 לתקשי"ר, קיים כבר ייצוג לבני שני המינים בהרכב ועדות בוחנים במכרזים למשרות בשירות המדינה.

מתכונת חניכה לעובדים החדשים

סעיף 9

הוחלט להטיל על כל אחד ממשרדי הממשלה להכין מתכונת חניכה משרדית לעובדים החדשים. הצעה זו באה על רקע הצורך של בני האוכלוסייה הערבית, הדרוזית והצ'רקסית להשתלב במבנה הארגוני והחברתי של שירות המדינה בכלל ושל המשרד המעסיק בפרט. ע"מ לעודד את ההשתלבות כאמור, ולאור הצרכים של כל מי שנכנס לשירות המדינה, מוצע כי החניכה תהיה של כלל העובדים החדשים בכל משרד ממשלתי.

בקרה

סעיפים 11, 12 ו-13

ע"מ לפקח על יישומן של המלצות הצוות הבינמשרדי להסרת חסמים על פי החלטת הממשלה, הוחלט כי נציבות שירות המדינה תערוך מעקב ותדווח בהתאם לוועדת השרים לענייני המגזר הלא יהודי מדי חצי שנה. עוד הוחלט לקבוע, כי בכל מקרה בו עולה מנתוני נציבות שירות המדינה, כי משרד ממשלתי או יחידת סמך אינו עומד ביעדים שנקבעו לשם קידום ייצוגם ההולם של בני האוכלוסייה הערבית, הדרוזית והצ'רקסית באותו משרד, יוזמן מנכ"ל המשרד ליתן דין וחשבון בעניין בפני ועדת השרים ויוזמן לחזור ולתת דין וחשבון בפניה עד שהוועדה תשוכנע כי המשרד נוקט בפעולות מעשיות להשגת יעדים אלה.

מאחר שההתקדמות בכל הקשור לייצוג הולם לאוכלוסייה הערבית בשירות המדינה כרוכה בעבודה עקבית ארוכת טווח, הוחלט להטיל על חברי הצוות הבינמשרדי להסרת חסמים להמשיך בעבודתם ולהגיש דין וחשבון לממשלה על התקדמות בעבודת הצוות מדי חצי שנה.

בימים אלה אנו מעבירים לכל משרד ממשלתי או יחידת סמך, תוכנית עבודה בנושא ייצוג הולם לבני האוכלוסייה הערבית לשנת 2009, ובעקבותיו תיקבע פגישה עבור כל משרד ממשלתי או יחידת סמך לדון בתוכנית העבודה והדרכים ליישומה.

אשמח לעמוד לרשותכם בכל שאלה העולה מחוזר זה.

בברכה,

הניה מרקוביץ
מנהלת אגף בכיר תכנון ובקרה

העתק: מר שמואל הולנדר - נציב שירות המדינה
מר יעקב ברגר - המשנה לנציב שירות המדינה, נש"מ
עו"ד רון דול - היועץ המשפטי, נש"מ
מר נאדר אלקאסם - מרכז בכיר ייצוג הולם בקרה וביקורת, נשמ
חברי הנהלה
רפרנטים - נש"מ
חברי צוות הסרת חסמים